

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 10)

Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı ve Anayasa ve Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm ve Plan ve Bütçe Komisyonları Raporları (1/376)

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/196-342/2695

22.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Önceki yasama döneminde hazırlanıp Başkanlığımıza sunulan ve İçtüzüğü'nün 77 nci maddesi uyarınca hükümsüz sayılan ilişik listede adları belirtilen kanun tasarılarının yenilenmesi Bakanlar Kurulunca uygun görülmüştür.

Gereğini arz ederim.

Bülent Ecevit

Başbakan

Eki :

1/691 Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.KKG/101-891/5414

16.12.1997

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığımıza arzı Bakanlar Kurulunca 1.12.1997 tarihinde kararlaştırılan "Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

Gereğini arz ederim.

Mesut Yılmaz

Başbakan

GENEL GEREKÇE

1. Resmî Gazetenin 21.1.1989 tarih ve 20056 sayılı nüshasında yayınlanan 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun gereğince verici tesisleri ve görevli personel PTT'ye intikal etmiştir.

Daha sonra Kanunun iptali talebi ile Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve 1989/9 E., 1990/8 K. sayılı kararıyla Kanunun bazı maddeleri Anayasanın 133 üncü maddesine aykırı bulunduğu gerekçesiyle iptal edilmiş, 26.7.1990 tarih ve 20586 sayılı Resmî Gazetede yayımlanan kararın 6 ay sonra yürürlüğe gireceği hükme bağlanmıştır.

Anayasa Mahkemesinin iptal kararından önce TRT'den PTT'ye devredilen personelden bir kısmı, devir işleminin iptali talebi ile TRT aleyhine İdarî Yargıda dava açmışlar, davalar sonunda İdare Mahkemelerince; "3517 sayılı Kanunun Anayasaya aykırılığının Anayasa Mahkemesince karara bağlanması nedeniyle" dava konusu devir işleminin iptaline karar verilmiştir.

T.C. Anayasasının, "Anayasa Mahkemesi Kararları" kenar başlıklı 153 üncü Maddesinin 3 ve 4 üncü fıkraları; "Kanun, Kanun Hükmünde Kararname, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü ya da bunların hükümleri, iptal kararlarının Resmî Gazetede yayımlandığı tarihte yürürlükten kalkar. Gereken hallerde Anayasa Mahkemesi iptal hükmünün yürürlüğe gireceği tarihi ayrıca kararlaştırabilir. Bu tarih Kararın Resmî Gazetede yayımlandığı günden başlayarak 1 yılı geçemez. İptal kararının yürürlüğe girişinin ertelendiği durumlarda TBMM, iptal kararının ortaya çıkardığı hukukî boşluğu dolduracak Kanun Tasarısı ve Teklifini öncelikle görüşüp karara bağlar, iptal kararları geriye yürütmez" hükmünü amirdir.

T.C. Anayasasının zikri geçen hükmü uyarınca, PTT'ye devredilen tesisler ve personel açısından doğan hukukî boşluğu dolduracak bir kanun tasarısı veya teklifi TBMM'ce henüz kabul edilmemiştir.

Öte yandan 8.7.1993 tarih ve 3913 sayılı Yasa ile Anayasanın 133 üncü Maddesi değiştirilmiş ve Türkiye Radyo Televizyon Kurumunun özerk olduğu esası getirilmiştir.

PTT'ye devredilen personel tarafından İdare Mahkemelerinden alınan devir işleminin iptali kararlarının uygulama zorunluluğunun bulunması, diğer taraftan Kanunun iptalinden sonra ortaya çıkan hukukî boşluğun doldurulmaması ve verici tesisleri ile personelin PTT İşletmesinde kalmaya devam etmesi karşısında; ortaya çıkan tereddütleri gidermek için, Danıştay Kanununun 12 nci maddesi uyarınca istişari görüş istenmiştir. Danıştay 1 inci Daire Başkanlığının 14.6.1991 tarih ve 1991-86 E., 1991-101 K. sayılı kararıyla, "3517 sayılı Yasanın geçici 2 nci maddesi hükmüne göre TRT'den PTT'ye devredilen personelin hangi kurumda çalıştırılacağı konusunda mevcut hukuksal boşluğun doldurulması için biran önce yasal düzenleme yoluna gidilmesi, söz konusu personelden devir işlemine karşı dava açan ve PTT'ye devir işleminin iptali yolunda karar alan personel hakkında verilen bu yargı kararlarının uygulanması zorunluluğu karşısında bu personelin TRT Kurumunda çalıştırılmaları gerektiği ve yapılması gereken yasal düzenleme yürürlüğe girinceye kadar Anayasa Mahkemesi kararında belirtilen esasların ışığı altında idarî kararlarla hizmetin, tesislerin ve personelin aynı kurumda birleştirilmesi" kararı verilmiştir. Bu istişari görüş istikametinde yasal düzenleme zarureti Başbakanlığın tasvibine arz edilmiştir.

Personelden ayrı düşünülemez olan radyo ve televizyon verici tesislerinin TRT Kurumuna devri gerçekleşmediği sürece sadece görevli personelin TRT'ye iadesi kamu hizmetinin yürütülmesini aksatacak bir mahiyet göstermektedir.

Diğer taraftan PTT Kurumunun yeni bir yasal düzenleme olmaksızın kanunla kendisine tahmil edilen yetki ve sorumluluğu başka bir kamu kuruluşuna devretmesi mümkün olmadığı gibi TRT Kurumunun da verici tesislerini ve bu tesislerde görevli personeli devir alabilmesi Anayasaya, Kanuna, Anayasa Mahkemesi kararına uygun bulunmamaktadır. Zira PTT, radyo ve televizyon verici istasyonlarının, program linklerinin planlanması, projelendirilmesi, kurulması, yenilenmesi ve işletilmesi görev ve yetkisini Anayasa Mahkemesince iptal edilen 3517 sayılı Kanunla iktisap etmiştir.

İki kuruluş arasında söz edilen görev ve yetkinin kanunî dayanak olmaksızın devredilebilmesi her iki kurum açısından hizmet esaslarıyla bağdaşmamaktadır. PTT Kurumu, verici tesislerinde istihdam edilen personeli kendi kadrosuna intibak ettirerek yeni bir hukukî statü kazanmalarını sağlamıştır. Bu personelin de TRT Kurumu kadrolarına iadeleri söz konusudur. Her iki kuruluşun bu personel hakkında özel bir sözleşme ya da protokol ile yeni bir hukukî statü ihdas edebilmelerine imkân yoktur. Bu sebeple gerek verici istasyonlarının kurulması ve işletilmesi yetkisini ve gerekse halihazırda bu tesislerde görevli personelin TRT Kurumuna intikal ettirilmesini teminen yasal düzenleme yapılması öngörülmüştür.

2. TRT Kurumunun yatırım ve işletme harcamaları özellikle GAP, INT ve AVRASYA yayın giderleri gündemden güne artmakta, bu durum ise Kurum gelirlerinde istikrarlı artışlar sağlayacak tedbirlerin alınmasını zorunlu kılmaktadır. Bunun yanında verici istasyonlarının TRT Kurumuna devredilmesi halinde yatırım ve işletme harcamalarının da Kuruma yük getireceği kuşkusuzdur. Kurumun reklam gelirlerini artırıcı tedbirler alınmasına rağmen ticarî televizyon kanallarının artması ve potansiyelinden radyo ve televizyon reklamlarına ayrılan miktarın sınırlı olmasından dolayı istenilen artış sağlanamamaktadır.

Anayasal bir kamu hizmeti yükümlüsü olan TRT Kurumunun üstlendiği kamu hizmetini finansman güçlükleri içinde etkin ve sağlıklı bir şekilde yerine getirebilmesi mümkün görülmemektedir.

Diğer taraftan 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 30 uncu Maddesinde Kurumun yıllık finansman programında tespit edilen açığın genel bütçeden karşılanacağı öngörülmüş olmasına rağmen uygulamada bugüne kadar Kurumun finansman açığı genel bütçeden karşılanmamıştır. Artan finansman açığının yanında ödemekle yükümlü olduğu vergi ve sosyal yardımlaşma ve dayanışmayı teşvik fonu borçları, Kurumu çeşitli yönlerden zor durumda bırakmıştır. Dolayısıyla gerekli tedbirlerin süratle alınması zarureti vardır.

1964 Yılından bu yana yurt sathında TRT Kurumu tarafından kurulup işletilerek yaygınlaştırılan verici tesisleri PTT Kuruluşuna devir edildiğinde, bu tesislerin yatırım ve işletme harcamalarının karşılanabilmesi amacıyla Belediye Gelirleri Yasasında % 6 olarak öngörülen haberleşme vergisi oranı % 1'e indirilerek PTT'ye gelir kaynağı sağlanmıştır. Bu defa verici tesislerinin TRT Kurumuna devredilmesi halinde Kuruma münzam bir gelir kaynağı sağlanması amacıyla Telekomünikasyon Payı adı altında % 5 oranında bir finansman öngörülmüştür.

3093 Sayılı Türkiye Radyo Televizyon Gelirleri Kanunu 1986 yılında yürürlüğe girdiğinde % 3.5 olarak tespit edilen oran gerek Kurum hizmetlerindeki gelişme ve ihtiyaç ve gerekse enflasyon oranları dikkate alınarak elektrik enerji hasılatından ayrılacak pay % 7 olarak öngörülmüştür.

Tüketilen enerji miktarlarından belli oranlarda TRT Kurumuna ayrılan payın ilgili kuruluşlar tarafından süresinde, geciktirilmeden ödenmesini sağlayacak ve mevcut hukukî boşluğu ortadan kaldıracak yasal düzenlemelerin acilen gerçekleştirilmesinde zorunluluk bulunmaktadır.

3294 Sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun, TRT Kurumunun reklam gelirlerinin % 30'luk miktarının fona aktarılmasına ilişkin dördüncü maddesinin (f) fıkrası yürürlükten kaldırılmıştır. Ticarî televizyon kuruluşları halen bu zorunluluktan muafittir.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1. - 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda mevcut radyo ve televizyon tesis, araç ve gereçleri PTT'ye intikal etmiştir. Bu madde ile; sözü edilen Kanunun Anayasa Mahkemesince iptali sonucu doğan boşluğun giderilmesi amacıyla anılan tesis, araç, gereç ve personelin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devri gerçekleştirilmektedir.

Madde 2. - Bu madde ile; 2954 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen hükümlü yeniden düzenlenmekte, TRT Kurumuna tekrar radyo verici istasyonları ile şehirlerarası radyolinkler hariç program iletim sistemleri kurma görev ve yetkisi verilmekte ve verici tesislerin çok yönlü kullanılabilmesi suretiyle kuruma bir gelir kaynağı temin edilebilmesi öngörülmektedir.

Madde 3. - Bu madde ile, 2954 sayılı Kanunun 3283 sayılı Kanun ile yürürlükten kaldırılan 48 inci maddesinin birinci fıkrasının kapsamı genişletilerek yeniden düzenlenmektedir.

Madde 4. - 3517 sayılı Kanun ile kurum yönetim ve gözetiminde bulunan verici tesislerin güvenliği ve korunmasının İçişleri Bakanlığının sorumluluğu altında olduğuna dair 2954 sayılı Kanunun 59 uncu maddesi hükümü Kanun metninden çıkarılmış ve bu koruma yalnızca TRT Kurumunun stüdyolar gibi yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ile sınırlandırılmıştır. Bu madde ile, verici tesislerinin güvenlik ve korunması tekrar İçişleri Bakanlığının sorumluluğuna tevdi edilmiştir.

Madde 5. - Bu madde ile; 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri değiştirilerek maddeye (e) bendi eklenmiştir.

(c) bendi ile, kurum gelir kaynaklarından biri olarak öngörülen elektrik enerji miktarının birim bedeli ile çarpımından elde edilecek meblağın % 3,5 oranındaki payının kuruma intikal ettirileceğine ilişkin hükümlü, verici tesislerinin kurulması, geliştirilmesi ve yaygınlaştırılması için zorunlu harcamanın karşılanabilmesi amacıyla % 100 oranında artırılması,

(d) bendi ile, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile yetkili diğer kuruluşlar tarafından tesis devir ve nakil ücretleri hariç olmak üzere, tahakkuka bağlanmış kablolu radyo ve televizyon abone ücretleri ile, telefon, teleks, faksimile ve data ücretlerine % 5 oranında ilave yapılarak kuruma bir gelir kaynağı sağlanması,

(e) bendi ile, bu maddede yer alan oranların iki katına kadar artırılabilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi, öngörülmektedir.

Madde 6. - Bu madde ile; 3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi daha açık bir şekilde yeniden düzenlenmekte, (d) bendinde yapılan değişiklikle telekomünikasyon payının tahsil edilmesi usul ve şartları ile ilgili olarak (c) bendinde öngörülen yöntem dikkate alınmaktadır. Ayrıca bu maddeye (c) bendi eklenerek gelirlerin takip ve tahsilat şekli kuruma bırakılmaktadır.

Madde 7. - Bu madde ile, TRT Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen incelemeye yetkililerce yapılacak denetimlerde incelenecek kuruluşların kapsamı genişletilmektedir.

Madde 8. - Bu madde ile, TRT Kurumunun gelirlerinin artırılması amacıyla 3294 sayılı Kanunda Türkiye'deki radyo ve televizyon kuruluşları arasında yalnızca TRT Kurumu için öngörülen reklam gelirlerinden % 30 oranındaki payın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna intikaline ilişkin uygulamaya son verilmektedir.

Geçici Madde 1. - Bu madde ile, verici tesis, araç ve gereçlerinin TRT Kurumuna geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleri düzenlenmektedir.

Geçici Madde 2. - Bu madde ile, TRT Kurumu ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasındaki borç ve alacakların ortadan kaldırılması öngörülmektedir.

Madde 9. - Yürürlük maddesidir.

Madde 10. - Yürütme maddesidir.

Anayasa Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi
Anayasa Komisyonu
Esas No. : 11376
Karar No. : 4

30.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca, 26.6.1999 tarihinde tâli Komisyon olarak Anayasa Komisyonuna gönderilen "Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı (1/376)" Komisyonumuzun 30.6.1999 tarihli dördüncü toplantısında, Devlet Bakanı Yüksel Yalova ile Ulaştırma, İçişleri, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ve TRT Genel Müdürlüğü, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü görevlilerinin ve RTÜK ile Türk Telekom A.Ş., Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüldü.

12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 18.5.1990 tarihinde Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi ve iptal hükmününün 26.1.1991 tarihinde yürürlüğe girmesi üzerine ortaya çıkan hukukî boşluğu doldurmak amacıyla hazırlanmış olan Tasarı ile;

- 3517 sayılı "Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" hükümleri uyarınca T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmeleri Genel Müdürlüğüne devredilen, bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonları, münhasır bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu-linkler hariç), program linkleri enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunanlar da dahil her türlü taşınır ve taşınmaz malların, bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde, bedelsiz olarak Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilmesi,

- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal eden personelin intibaklarının nasıl yapılacağı,

- İlgili personelin kamu konutlarında oturumlarıyla ilgili süre ve şartların Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun birlikte yapacakları bir protokolle belirlenmesi,

- 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun Anayasa Mahkemesince iptal edilen 9/a bendinin yeniden düzenlenmesi,

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna tanınacak vergi, resim, harç, fon ve ücret muafiyetleriyle ilgili 48 inci maddesinin değiştirilmesi,

- Kurumun yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ve korunmasının İçişleri Bakanlığının sorumluluğuna bırakılması,

- Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ticaretini yapmaya

yetkili kılman diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin gayri safi satış hâsılatının % 7 oranındaki payı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirmeleri,

- Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile yetkili diğer kuruluşlar tarafından tesis devir ve nakil ticaretleri hariç olmak üzere, tahakkuka bağlanmış kablolu radyo ve televizyon abone ücretleri ile telefon, teleks, faksimile ve data ticaretlerine % 5 oranında ilave yapılarak Kuruma gelir sağlanması,

- Kurum gelirleri ve gelirlerin takip ve tahsilat şekli ile ilgili düzenlemeler yapılması,

- TRT Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen incelemeye yetkililerce yapılacak denetimlerde incelenecek kuruluşların kapsamının genişletilmesi,

- TRT Kurumunun gelirlerinin artırılması için TRT Kurumu için öngörülen, reklam gelirlerinden % 30 oranındaki payın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna intikaline ilişkin uygulamaya son verilmesi,

- TRT Kurumu ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasındaki borç ve alacakların ortadan kaldırılması, öngörülmektedir.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmelerde Devlet Bakanı Yüksel Yalova;

- Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve 1989/9 E. 1990/8 K. sayılı kararıyla 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunu iptal ettiğini ve ortaya çıkan hukuki boşluğun doldurulması gerektiğini,

- Özellikle Doğu ve Gümneydoğu Anadolu Bölgemizde 25 ilde TRT yayınlarının izlenemediğini, Anayasa gereği kamu hizmeti yayıncılığını sadece TRT'nin yaptığını, TRT'nin devletin egemenlik hakkının kullanılmasında üstlendiği görevi yerine getirmesinde sıkıntılar olduğunu, bu nedenle TRT'nin güçlendirilmesi ve yeniden yapılanmasında zorunluluk bulunduğunu,

- Kanunun sadece kamu hizmeti yayıncılığı yapan kurumun yayınlarını duyabilmekten ibaret olmayıp, güvenlik ve teknolojinin güçlendirilmesine yönelik boyutları olduğunu,

- PTT ve TRT kurumları, arasında bu yasal boşluk nedeniyle gerçekleştirilemeyen araç, gereç ve personel devrinin bir an önce gerçekleştirilmesinde hizmetin sürdürülmesi ve personel açısından zaruret bulunduğunu,

- Öngörülen yatırımların ve yeniden yapılanmanın gerçekleştirilmesi için TRT Kurumunun munzam getirlere ihtiyaç duyduğunu, bunların en kısa sürede tamamlanmasının ülke menfaatlerinin bir gereği olduğunu (özellikle TRT, INT, Avrasya gibi uluslararası yayınlar açısından)

- Belirtmişlerdir.

Söz alan komisyon üyelerimiz ise;

- Öncelikle Anayasa Komisyonunun görevinin Anayasa Mahkemesi kararı ve mevcut Anayasa hükümleri doğrultusunda, getirilen düzenlemeleri değerlendirmek olduğunu,

- Sonuçta lüketeçiye, sanayici ve eğitime ilave yük getirecek enerji ve telekomünikasyon payı adı altındaki artışlara katılmanın mümkün olmayacağını,

- Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu'na verilen payın kaldırılmasının fakir halkı olumsuz etkileyeceğini,

- TRT yayınlarının öneminin göz ardı edilemeyeceği ancak TRT bünyesinde de israfın önlenmesi ve yayınlarının kalitesinin artırılması gerektiğini, ifade etmişlerdir.

"Devletçe kamu tüzelkişiliği olarak kurulan tek radyo ve televizyon kurumu ile kamu tüzelkişilerinden yardım gören haber ajanlarının özerkliği ve yayınlarının tarafsızlığı esasır" hükmünü içeren Anayasa'nın 133/2 maddesinden hareketle bu ilkenin kamu kurumları için de geçerli olduğu ve PTT'nin yapısı itibarıyla buna uygun olmadığı ve bu kural çerçevesinde uyum yapılmasının söz konusu olduğuna dikkat çekilmiştir. Danıştay ve Anayasa Mahkemesi kararları doğrultusunda gerekli iade ve güncelleştirme işleminin yapılması zorunluluğu belirtilmiştir.

Tasarının tümtü üzerindeki görüşmelerden sonra maddelere geçilmesi kabul edilmiştir.

- Tasarının 1 inci maddesinde devir kapsamı dışında bırakılan uydu up-linklerin Telekom bünyesinde kaldığı bu cihazları TRT dışında bütün diğer TV istasyonları ve yayın yapan şirketlerin kullandığı tesisler olduğunu ve Türk Telekom A.Ş.'nin bu alt yapıyı yöneterek ücret mukabili kullandığını Ulaştırma Bakanlığı Müsteşarı ifade etmiştir. Bu tasarı ile tamamen TRT'nin kulanacağı vericilerin devredilmesinin öngörüldüğü belirtilmiştir.

Ayrıca 1 inci maddenin üçüncü fıkrasının son cümle hariç olmak üzere bir defa uygulamakta tükenecek hükümler içermesi nedeniyle Geçici Madde 3 olarak metinde yer almasının kanun tekniğine daha uygun düşeceği söylenmiş ve Komisyonumuzca oybirliği ile kabul edilmiştir. Bu değişiklikle birlikte 1 inci madde de oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 2 nci maddesi Anayasa Mahkemesinin iptal kararı doğrultusunda uygun görülmüş ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının üçüncü maddesi Anayasanın "Kanun önünde eşitlik" başlığını taşıyan 10 uncu maddesi çerçevesinde değerlendirilmiş ve metinden çıkarılmasının uygun olacağına oy çokluğu ile karar verilmiş ve bundan sonraki madde numaraları teselsül ettirilmiştir.

Tasarının "Kurumun verici ve stüdyoları gibi yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ve korunması işleri Bakanlığının sorumluluğu altındadır" şeklindeki 4 üncü maddesi Komisyonumuzca 3 üncü madde olarak aynen ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bendlerinin değişmesi ve (e) bendinin eklenmesini öngören 5 inci maddesinde (c) bendinde geçen % 7'lik oranın % 3,5'a çekilmesi ve (d) ve (e) bendlerinin metinden çıkarılmasını öngören öneriler kabul görmemiş ve madde 4 üncü madde olarak oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Tasarının 6 ncı maddesinde; değiştirilmesi öngörülen (c) bendinin üçüncü ve (d) bendinin son fıkrasında geçen "... veya İcra ve İflas Kanunu" ibareleri metinden çıkarılarak ve (e) bendi "Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli genel hükümlere göre Kurumca tespit edilir" şeklinde değiştirilerek ve 5 inci madde olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 7 nci maddesi 6 ncı madde olarak oybirliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının 8 inci maddesi ise 7 nci madde olarak ve "f. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu reklam gelirleri hasılatından aktarılacak % 10'luk miktardan" şeklinde değiştirilerek oybirliği ile kabul edilmiştir. Böylelikle Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonunun gelirlerinde bir azalma olmaması amaçlanmıştır.

Geçici Madde 1 ve 2 oya sunulmuş oybirliği ile kabul edilmiştir.

1 inci madde görüşmelerinde kabul edildiği üzere Geçici 3 üncü madde metnine ilave edilmiştir.

Yürürlük ve yürütmeyi düzenleyen 9 ve 10 uncu maddeler, 8 ve 9 uncu maddeler olarak oya sunulmuş ve oybirliği ile kabul edilmiştir.

Teklifin tütüt ve Komisyon Başkanlığına redaksiyon yetkisi verilmesi birlikte oya sunulmuş ve oy çokluğu ile kabul edilmiştir.

Raporumuz havalesi gereği Esas Komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile sunulur.

Başkan
Ernuğrul Yalçınbayır
Bursa
Sözcü
Ş. Bülent Yahnici
Ankara
(İmzada bulunamadı)

Üye
Ahmet İyimaya
Amasya
(Bazı maddelerine muhalifim)

Üye
Salih Çelen
Antalya
(Muhalifim)

Üye
Ayvaz Gökdemir
Erzurum
(İmzada bulunamadı)

Üye
Edip Özgenç
İçel

Üye
Osman Kılıç
İstanbul

Üye
Melunet Ali Şahin
İstanbul

(Çerçeve 5 inci maddenin tamamen kaldırılması gerekir. Bu yönüyle muhalifim.)

Üye
Mustafa Kamalak
Kahramanmaraş
(İmzada bulunamadı)

Üye
Sadık Yakut
Kayseri

Başkanvekilli
N. Kemal Atahan
Hatay
Kâtip
Siihan Özkan
İstanbul

Üye
M. Zeki Sezer
Ankara

Üye
Şaban Kardeş
Bayburt

Üye
Mehmet Şandır
Hatay

Üye
Cavit Kavak
İstanbul

Üye
Necdet Saruhan
İstanbul

Üye
Mehmet Özcan
İzmir

Üye
Mehmet Sağlam
Kahramanmaraş
(Bazı maddelere muhalifim)

Üye
Mehmet Kundakçı
Osmaniye

Üye
Şeref Malkoç
Trabzon
(İmzada bulunamadı)

KARŞI OY GÖRÜŞÜ

Düzenlemeyi zorunlu kılan Anayasa Mahkemesi kararının 40 sahife civarında olması (I), kararda, sonra değiştirilen anayasa hükmünün öngördüğü anlayışı belirlemek için inceleme yapma zarureti (II), tasarrufların komisyonunda müzakeresinin dört saati aşan bir süreye yayılması (III) ve karşı oy yazılması için Başkanca verilen bir saatlik süre içinde komisyon raporunun dahi yazılmaması olması (IV) karşısında bir saatlik sürenin yetersiz olması nedeniyle, muhalefet şerhini kaleme almıyoruz. İçtüzüğün 42/8 hükmü çerçevesinde uyarıcı ve önleyici olacağı düşüncesiyle bu yöntemi yeğliyoruz.

Tasarının vergi salan çerçeve 5 inci maddesine, daralan ekonomi sürecinde girişimcilere ve gelişmeye darbe indireceği geniş tüketici kitleyi yoksulluğa iteceği için karşı olduğumuzu vurgu ile yetiniyoruz. (Any. Mad. 5, 48, 73)

Saygılarımızla

Ahmet İyimaya
Amasya

Prof. Dr. Mehmet Sağlam
Kahramanmaraş

Salih Çelen
Antalya

ANAYASA KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

RADYO VE TELEVİZYON VERİCİ TESİSLERİNİN TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE DEVREDİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. - 3517 sayılı "Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun" hükümleri uyarınca, T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketinin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu up-linkler hariç) program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz mallar bu kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilecek kamu konutlarındaki Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi personelinin ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine ait kamu konutlarındaki radyo ve televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personelin bu konularda oturma süreleri ve şartları Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun birlikte yapacakları bir protokolle belirlenir.

Bu Kanuna göre yapılacak devir işleminden sonra Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından, müştereken kullanımına devam edilecek tesislerin kullanımı ve işletilmesi esasları bu kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu arasında yapılacak bir protokolle belirlenir.

Devredilen istasyonlar için Telsiz Genel Müdürlüğünce Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine verilmiş olan frekans tahsis ve tescilleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal eder.

Radio ve Televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personel Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devir tarihi itibariyle kadro ve pozisyonları ile birlikte devredilir. İntikal eden personel Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda durumlarına uygun görev unvanlarına intikal ettirilir. Sözleşmeli statüye geçmek isteyenler, intibak ettirildikleri unvanların yer aldığı kadro karşılığı sözleşmeli personel ücret cetvellerinde belirtilen ücretleri alırlar.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca 3 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca 4 üncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. – Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun değişik 5 inci maddesinin (c) ve (d) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (e) bendi eklenmiştir.

“c) Türkiye-Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerce, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendine göre hesaplanacak pay, en geç tahakkuku takip eden ayın 14 ünde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk cetvelleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretim ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin bilançoları kesinleştiğinde, o yıla ait ödemeler ile bilançoya göre ortaya çıkacak farklar müteakip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen gün için; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında öngörülen gecikme zammı oranında, gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı, 6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

“d) Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu hizmetleri yapmaya kanunla yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından bu Kanunun 4 üncü maddesinin (d) bendine göre hesaplanacak telekomünikasyon payının tahsilatından Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu hizmetleri yapmaya kanunla yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler sorumludur.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (d) bendine göre hesaplanacak telekomünikasyon payı en geç tahakkuku takip eden ayın 14 ünde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk cetvelleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Yukarıda sayılan kurum, kuruluş ve işletmelerin bilançoları kesinleştiğinde o yıla ait ödemeler ile bilançoya göre ortaya çıkacak farklar müteakip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen gün için; Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

"e) Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli genel hükümlere göre kurumca tespit edilir.

MADDE 6. - Tasarının 7 inci maddesi Komisyonumuzca 6 ncı madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. - 29.5.1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu reklam gelirleri hasılatından aktarılacak % 10'luk miktardan,

GEÇİCİ MADDE 1. - Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. - Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 3. - Bu Kanunun 1 inci maddesinin birinci fıkrasında devredilecekleri belirtilen istasyon, tesis ve hizmetlerle ilgili olarak Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından yapılmış sözleşmeler, kredi anlaşmaları, devam eden yatırım projeleri, leh ve aleyhe açılmış ve açılacak olan davalar ile icra takipleri, bütün hak, borç, alacak ve yetkileri ile birlikte Türkiye-Radyo Televizyon Kurumuna geçer.

MADDE 8. - Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca 8 inci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. - Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca 9 uncu madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve Turizm Komisyonu Raporu

*Türkiye Büyük Millet Meclisi
Bayındırlık, İmar, Ulaştırma ve
Turizm Komisyonu
Esas No. : 11376
Karar No. : 7*

29.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Başkanlığınızca 26.6.1999 tarihinde Komisyonumuza tali olarak havale edilen Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü'ne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı Komisyonumuzun 29.6.1999 tarihli 3 üncü Birleşiminde Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Yüksel Yalova ile Ulaştırma, İşçileri, Maliye Bakanlıkları temsilcileri ve TRT Genel Müdürlüğü, Özelleştirme İdaresi Başkanlığı, Hazine Müsteşarlığı, Posta İşletmesi Genel Müdürlüğü görevlilerinin ve RTÜK ile Türk Telekom temsilcilerinin de katılımlarıyla incelenip görüldü.

12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanununun 18.5.1990 tarihinde Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi ve iptal hükmününün 26.1.1991 tarihinde yürürlüğe girmesi üzerine PTT'ye devredilen tesisler ve bu konuda idarî yargıda dava açan personel ile de ilgili olarak ortaya çıkan hukukî boşluğu doldurmak amacıyla hazırlanmış olan Tasarının :

1 inci maddesi ile; Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler; bunlara ait taşınır ve taşınmaz malları ile her türlü teçhizat, yedekler,

enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi'nin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu up-linkler hariç) program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz malların Türkiye-Radyo ve Televizyon Kurumuna bedelsiz olarak devrini öngörmektedir.

Yine Tasarının birinci maddesinde TRT kurumuna devredilecek kamu konutlarındaki Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi personelinin bu konutlarda oturma stresi ile şartlarının,

Bu Kanuna göre yapılacak devir işlerinden sonra TRT ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından müştereken kullanılacak tesislerin kullanım ve işletilmesi esaslarının, her iki kurum arasında yapılacak birer protokolle belirleneceği,

TRT Kurumuna intikal eden personelin intibaklarının nasıl yapılacağı hususu, hükme bağlanmaktadır.

Tasarının 2 nci maddesi ile, 11.11.1983 tarih ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (a) bendi yeniden düzenlenerek TRT'nin görevleri bu Kanunla yapılan yeni düzenlemeye uygun hale getirilmekte,

Tasarının 3 üncü maddesi ile, aynı Kanununun 48 inci maddesi değiştirilerek vergi muafiyetleri genişletilmekte ve Tasarının 4 üncü maddesi ile de 59 uncu maddesinin ikinci fıkrasına kurumun yönetiminde bulunan ancak korunması İçişleri Bakanlığının sorumluluğunda olan stüdyolar gibi yayın ve ilgili bina ve tesislerine 3517 sayılı Kanunla çıkarılmış bulunan verici tesisler tekrar eklenmektedir.

Tasarının 5 inci maddesi ile, 4.12.1984 tarihli ve 3093 Sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bendleri değiştirilerek ve maddeye (e) bendi eklenerek,

(c) bendi ile, Kurum gelir kaynaklarından biri olarak öngörülen elektrik enerji miktarının birim bedeli ile çarpımından elde edilecek meblağın % 3,5 oranındaki payının kuruma intikal ettirileceğine ilişkin hükümü zorunlu harcamanın karşılanabilmesi amacıyla % 100 oranında artırılması,

(d) bendi ile, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile yetkili diğer kuruluşlar tarafından tesis devir ve nakil ücretleri hariç olmak üzere, tahakkuka bağlanmış kablolu radyo ve televizyon abonelik ücretleri ile telefon, telex, faksimile ve data ücretlerine % 5 oranında ilave yapılarak kuruma bir gelir kaynağı sağlanması,

(e) bendi ile, bu maddede yer alan oranların iki katına kadar artırılabilmesine ilişkin Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi,

hususları öngörülmektedir.

Tasarının 6 ncı maddesi ile de 3093 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (c) bendi daha açık bir şekilde yeniden düzenlenmekte, (d) bendinde yapılan değişiklikle telekomünikasyon payının tahsil edilmesi usul ve şartları ile ilgili olarak (c) bendinde öngörülen yöntem dikkate alınmaktadır. Ayrıca bu maddeye (e) bendi eklenerek gelirlerin takip ve tahsilat şekli Kuruma bırakılmaktadır.

Tasarının 7 nci maddesi ile, TRT Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen incelemeye yetkililerce yapılacak denetimlerde incelenecek kuruluşların kapsamı genişletilmekte,

Tasarının 8 inci maddesi ile de TRT Kurumunun gelirlerinin artırılması amacıyla 3294 sayılı Kanunda Türkiye'deki radyo ve televizyon kuruluşları arasında yalnızca TRT Kurumu için öngörülen reklam gelirlerinden % 30 oranındaki payın Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonuna intikaline ilişkin uygulamaya son verilmektedir.

Tasarının Geçici 1 inci Maddesi, verici tesis, araç ve gereçlerinin TRT Kurumuna geçiş, devir, temlik ve intikal işlemlerini düzenlemekte,

Tasarının Geçici 2 nci Maddesi ise, TRT Kurumu ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasındaki borç ve alacakların ortadan kaldırılmasını öngörmektedir.

Tasarının tümül üzerinde yapılan görüşmeler sırasında Komisyon üyelerinin;

– Geçmiş hükümetler zamanında özel televizyonları desteklemek amacıyla yapılan bir düzenlemenin Anayasa Mahkemesince iptal edilmesi sonucunda hazırlanan sözkonusu Tasarının soruları ne ölçüde çözebileceği,

– Uydu yayınlarının TRT'ye ücretsiz devredilip devredilmediğinin açıklanmasının gerekeceği,

– Devredilen bu vericilerin teknik yönden yeterli olup olmadığı,

– Sözkonusu vericilerin kuruma ne kadar yük getireceği,

– Kamusal yayın hizmeti yapan TRT Kurumunun Ülkemizin millî ve manevî değerlerini de koruması gerektiği, ancak ülkemizin bazı bölümlerinde TRT Kurumunun bazı yabancı yayınlarla rekabet edemediği,

– TRT Kurumunda personel fazlasının olup olmadığı,

– Özel televizyon kuruluşlarının Türk Telekom'a olan borçlarının ne şekilde tahsil edildiği ve RTÜK'ün yeni frekans tahsisi konusunda hangi aşamada olduğu,

şeklindeki soruları üzerine;

Ulaştırma Bakanlığı adına yapılan açıklamalarda;

– Sözkonusu Tasarının asıl amacının radyo-televizyon yayınlarının Türkiye'nin her yerine ulaşmasını sağlamak olduğu,

– TRT Kurumunun Ülkemizin tek yayın organı iken bir merkezde üretilen programların radyolink kanalları vasıtasıyla vericilere, vericilerden de altı antenlere gittiğini,

– Ancak özel televizyon kuruluşlarının ortaya çıkması sonucu, sözkonusu kuruluşların izin verilmemesi için kendi vericilerini TRT vericilerinin yanına kuramadıkları, bu nedenle eski PTT Kurumu Posta İdaresi ve Türk Telekom olarak ikiye ayrılınca vericilerin Türk Telekom'da kaldığı,

– Ulaştırma Bakanlığı olarak radyo-televizyon vericilerinin TRT'ye devrinin teknik olarak da uygun olacağı,

– Türk Telekom'un özelleştirme kapsamına alınması nedeniyle bu vericilere yapılması gereken yatırımların sınırlandırıldığı,

– Aslında bu konunun vericilerin devri yanında TRT yayınlarının uydu üzerinden yayınlanması şeklinde ikinci bir boyutunun da olduğu,

– Türkiye'nin mevcut beş uydusuyla dünyanın her yerine yayın yapma imkânının olduğu,

– 2000 yılında yeni bir uydunun hizmete girmesiyle bu imkânın daha da artacağı,

– Vericilerin devri konusunda gündeme getirilen 6,5 trilyon TL. miktarın aslında Türk Telekom'un uydu yayıncılığı ile alacağı 16 trilyon TL.'lik meblağ ile ilgili olduğu bu paranın tahsil edilip edilemeyeceği konusunun tamamıyla bir devlet politikası olduğu,

– Türk Telekom'un özel televizyonlardan alacağı olmadığı, zaman zaman vuku bulan alacakların ihtar yoluyla tahsil edildiği,

- Ulaştırma Bakanlığının mevcut radyo-televizyon vericilerine hiç yatırım yapmadığı iddiasının yerinde olmadığı,

- Radyo-televizyon vericilerinin sayısının 680'den 5 800'e çıktığı, çalışan kişi sayısının da 1 300'den 1 800'e ulaştığı,

- Türk Telekom'un bu vericilere 1989'dan beri yaklaşık 130 trilyon TL'lik yatırım yaptığı,

- TRT yayınlarının seyredilemiyor olmasının asıl nedeninin vatandaşların antenlerini TRT vericilerine değil de özel vericilere çevirmiş olmalarından kaynaklandığı,

şeklinde açıklamalarda bulunuldu.

Konu üzerinde Devlet Bakanı Yüksel Yalova görüşlerini;

- TRT'ye verilen kamu hizmeti yayıncılığının Anayasal bir görev olduğu, bunun yanında bu görevlerin kendi kanunlarında da açıkça belirtildiği,

- TRT'nin Anayasadan aldığı bu yetkinin ise sonuçta gelişen teknoloji yasalarına bağlı kaldığı, Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesinde 25 ilde TRT yayınlarının net bir şekilde izlenmediği, amacın TRT'nin o bölgede de her yerde izlenebilir hale getirilmesinin olduğu,

- Bakanlar Kurulunda konunun her boyutuyla incelendiği ve gereken katkıların yapıldığı,

- Radyo-televizyon vericilerinin devrinin, özelleştirme kapsamındaki Türk Telekom'un değerini de artıracığı,

- Kamu hizmeti yayıncılığı konusunda diğer ülkelerdeki yayın kuruluşları, örneğin BBC ile TRT'nin karşılaştırılması halinde aşağıdaki tablonun görüleceği,

	<u>BBC</u> :	<u>TRT</u> :
Yayın saati/yıl	35 000	41 000
Yayın bütçesi/milyar \$	2,4	0.142 (1/17'si)
Personel sayısı	19 433	6 477 (1/3'ü)
Personel başı yayın süresi/dakika	108	360
Kanal sayısı	3	7

- Getirilen % 7'lik kesinti konusunda; vericilerin TRT'ye devrinin belli bir maliyeti olduğu, sözkonusu maliyetin 210 trilyon TL, yaklaşık 468 milyar \$ tutacağı,

- Yapılması planlanan bu yatırımı en kısa 5 yılda tamamlayabilmek için % 6,5'luk kesinti ile yılda 81 trilyon TL'lik yatırım yapılabileceği, ancak TRT Kurumunun kamu hizmeti yayıncılığının millî sınırların dışında da (TRT, INT) sürmesi zorunluluğu nedeniyle bu oranın daha da artması gerektiği,

- Doğu ve Güneydoğu'da TRT yayınlarının teknolojik olarak yabancı televizyon kanallarından kuvvetli olmasının bir millî güvenlik sorunu olduğu, bu nedenle kesinti oranının % 12'ye kadar artırılmasının yerinde olacağı,

- RTÜK'ün frekans tahsisi konusundaki çalışmalarının kamu hizmeti yayıncılığının ilkelerine yönelik olarak parlamentonun bilgi ve denetimi dahilinde yapılacağı,

şeklinde görüşlerini dile getirdi.

- Tasarının tümü üzerinde yapılan bu görüşmeleri takiben Tasarının maddelerine geçilmesi oylanarak kabul edildi.

Mütakiben Tasarının 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, Geçici 1, Geçici 2 nci maddeleri ile Yürürlük ve Yürütmeye ilişkin, 9 ve 10 uncu maddeleri oylanarak aynen kabul edildi.

Raporumuz havalesi gereği esas komisyon olan Plan ve Bütçe Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili
<i>Mustafa Gül</i>	<i>Sefer Koçak</i>
Elazığ	Ordu
Sözcü	Kâtip
<i>Bülent Ersin Gök</i>	<i>Yusuf Kırkpınar</i>
İstanbul	İzmir
Üye	Üye
<i>Musa Konyar</i>	<i>Cengiz Aydoğan</i>
Ağrı	Antalya
Üye	Üye
<i>Ahmet Sancar Sayın</i>	<i>Mustafa Vural</i>
Antalya	Antalya
Üye	Üye
<i>Yahya Çevik</i>	<i>Mustafa Örs</i>
Bitlis	Burdur
Üye	Üye
<i>Bedri Yaşar</i>	<i>Metin Kalkan</i>
Gümüşhane	Hatay
Üye	Üye
<i>Mustafa Düz</i>	<i>Mehmet Fuat Fırat</i>
İstanbul	İstanbul
Üye	Üye
<i>Mehmet Çimen</i>	<i>Kemal Albayrak</i>
İzmir	Kırıkkale
Üye	Üye
<i>M. Turhan İmamoğlu</i>	<i>Hasan Özyer</i>
Kocaeli	Muğla
Üye	Üye
<i>Osman Fevzi Zihnioglu</i>	<i>Nizamettin Sevgili</i>
Sakarya	Siirt
Üye	Üye
<i>Mehmet Ceylan</i>	<i>Ahmet Erol Ersoy</i>
Sivas	Yozgat

BAYINDIRLIK, İMAR, ULAŞTIRMA VE TURİZM KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

**RADYO VE TELEVİZYON VERİCİ TESİSLERİNİN TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON
KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE DEVREDİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA
DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI**

MADDE 1. – Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. – Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. – Tasarının 4 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. – Tasarının 5 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 6. – Tasarının 6 ncı maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 7. – Tasarının 7 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 8. – Tasarının 8 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 1. – Tasarının Geçici 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 2. – Tasarının Geçici 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 9. – Tasarının 9 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 10. – Tasarının 10 uncu maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Plan ve Bütçe Komisyonu

Esas No.: 11376

Karar No.: 22

30.6.1999

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20. Yasama Döneminde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 18.12.1997 tarihinde Esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo - Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzca yapılan çalışmalar sonucunda Genel Kurul Gündeminde Sıra Sayısı 688 olarak yer almıştı. Ancak, 18 Nisan 1999 tarihinde yapılan Milletvekili Erken Genel Seçimleri nedeniyle söz konusu Tasarı İhtizuk gereğince hükümsüz sayılmıştır. Seçimlerden sonra kurulan 57 nci Hükümet, Tasarıyı İhtizukun 77 nci maddesi hükümüne göre yenilemiştir. Hükümetin yenileme istemi üzerine, Başkanlık 26.6.1999 tarihinde Tasarıyı Komisyonumuza havale etmiş ve Komisyonumuz 27.6.1999 tarihinde yaptığı 14 üncü birleşimde, Tasarının daha ayrıntılı bir şekilde incelenebilmesini ve gerekli düzenlemelerin yapılabilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulmasını kararlaştırmıştır.

Bilindiği gibi, 12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un; 1, 2, 6 ve 7 nci maddeleriyle Geçici 1 ve 2 nci maddeleri Anayasa'ya aykırı bulunarak iptal edilmiş, ayrıca, iptale konu maddeler anılan Kanunun 3, 4 ve Geçici 3 üncü maddelerinin uygulanmaması sonucunu doğurduğundan, bu maddeleri de 2949 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluş ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 29 uncu maddesi gereğince, Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı Kararıyla iptal edilmiştir. Ayrıca, iptal hükmünün hukuksal boşluk yaratacak nitelikte olması nedeniyle kararın Resmi Gazete'de yayımlandığı günden başlayarak 6 ay sonra (26.1.1991 tarihinde) yürürlüğe girmesine karar verilmiştir.

Söz konusu Karar ile radyo ve televizyon verici istasyonları ile ilgili tesislerde görevli personelin Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devri iptal edilmiş bulunmaktadır. Ortaya çıkan hukuksal boşluk nedeniyle verici tesisleri ile, bu tesislerde görevli personelin statüsü konusu uygulamada tereddüt yaratmaktadır. Şöyle ki, PTT Kurumunun yeni bir yasal düzenleme olmaksızın kanunla kendisine tahmil edilen yetki ve sorumluluğu başka bir kamu kuruluşuna devretmesi mümkün olmadığı gibi, TRT Kurumunun da verici tesislerini ve bu tesislerde görevli personeli devir alabilmesi hukuksal açıdan imkan dahilinde değildir. Bu nedenle, söz konusu hukuksal boşluğun, kamu hizmetinin yürütülmesini aksatacak bir hal almış olması da gözönüne alınarak, yeni bir düzenlemenin ivedilikle yapılması zarureti ortaya çıkmıştır.

Tasarı ve Gerekçesi incelendiğinde;

- 12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un, Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı Kararı ile iptali sonucu ortaya çıkan hukuksal boşluğun giderilmesi amacıyla, radyo ve televizyon verici istasyonlarıyla, bunların araç, gereç ve personelinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilmesinin yanında, radyo verici istasyonları ile şehirlerarası radyolinkler hariç program iletim sistemleri kurma görev ve yetkisinin anılan Kurumun görev alanına dahil edilmesi,

- Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun, 6.5.1986 tarih ve 3283 sayılı Bazı Kanunlarla Tanınmış Olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun ile uygulamadan kaldırılan, Kurumun ihtiyacı için yurtdışından getirilecek araç ve gereçler için vergi ve harç muafiyeti gibi hususları kapsayan 48 inci maddesinin birinci fıkrasının kapsamının güntün koşullarına uyum sağlayacak şekilde genişletilerek yeniden düzenlenmesi,

- Kurumun gelirlerinin artırılabilmesini teminen, 4.12.1984 tarih ve 3093 sayılı Türkiye Radyo -Televizyon Gelirleri Kanunu ile 15.6.1986 tarih ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununda düzenlemeler yapılması,

- Söz konusu verici istasyonlarının güvenliği ve korunmasının İçişleri Bakanlığına tevdi edilmesi ve bu tesisler ile araç-gereçlerinin TRT Kurumuna devir işlemleri ve Kurum ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasındaki borç ve alacakların ortadan kaldırılması,

gibi hususların düzenlendiği anlaşılmaktadır.

Alt Komisyon, 28.6.1999 tarihinde Maliye Bakanlığı, TRT Kurumu Genel Müdürlüğü, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü ile Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Genel Sekreterliği, temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantıda, 20 nci Dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek kabul edilen Tasarı metnini de dikkate almak suretiyle titiz ve kapsamlı bir çalışma yapmıştır. Bu çalışmalar sonucunda, gerekli değişikliklerin yapılması hususunda Komisyonumuza temennide bulunmayı kararlaştırmış ve çalışmalarını bir rapor ve metin halinde Komisyonumuza sunmuştur.

Komisyonumuz, 30.6.1999 tarihinde, Hükümeti temsilen Devlet Bakanı Yüksel Yalova ve ilgili kurum ve kuruluşların temsilcilerinin de katılımlarıyla yapmış olduğu 15 inci birleşimde, Alt Komisyon metnini de dikkate alarak görüşmelere geçilmesine karar vermiştir.

Yapılan müzakerelerde;

- TRT Kurumunun önemli bir kamu hizmetini yerine getirdiği, dolayısıyla bu hizmetin gereği olarak tarafsız, ilkel ve hakkaniyet prensiplerine uygun bir yayın politikası belirleyerek halkın tamamına hitap etmesi gerektiği,

- Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin elektrik satış hasılatından kesilmesi öngörülen payın, söz konusu Kurumun sunduğu hizmetin fiyatını artıracığı, bunun da vatandaşlarımızın üzerine ek bir mali yük getirmesinin yanında üretim maliyetlerinin yükselmesi sonucu, Türk sanayicilerinin uluslararası piyasalarda rekabet güçlerinin azalmasına neden olabileceği,

- Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin özelleştirme kapsamında olduğu, gelirlerinden kesilmesi öngörülen payın, uluslararası piyasada hisse senetlerinin değerinin azalmasına neden olacağı,

- TRT Kurumunun bir takım istisna ve muafiyetlerle korunmasının, serbest piyasa ekonomisi anlayışı ile bağdaşmadığı, bu nedenle Kuruma idari ve mali özerklik verilerek özel kanallarla rekabete girmesinin sağlanması gerektiği,

- TRT Kurumunun reklam gelirinin % 98'lerden % 2.4'lere düştüğü, bunun özel radyo ve televizyon kanallarının sayısının artmasından kaynaklandığı, bu nedenle TRT Kurumunun ilkel, eğitici ve öğretici programlar yapmasının desteklenmesi amacıyla ek gelirle ihtiyaç duyduğu,

- Kurumun yüklendiği kamu hizmetini Anayasa ve kanunlar çerçevesinde yerine getirmeye çalıştığı, bu nedenle daha etkin ve izlenebilir programlar yapmasına imkan sağlamak amacıyla gelirlerinin artırılması için gerekli tedbirlerin alınmasının kamu hizmetinin etkin bir şekilde görülmesine katkı sağlayacağı,

— Kurumuna elektrik satış hasılatından aktarılacak payın, yerine getirdiği hizmetler dikkate alındığında çok önemli bir işlevi olacağı, zira Kurumun yayınlarının ülke genelinde izlenmesini temin etmek amacıyla yeni teknolojik yatırımların planlandığı,

— Ülke kaynaklarının amacına uygun şekilde kullanılması için TRT Kurumunun hantal yapısından kurtarılması gerektiği, bu amaçla personel indirimine gidilmesinin yanında, Kurumun, yeni hizmet binasına kavuşması nedeniyle atıl vaziyette olan diğer gayrimenkullerinin satılarak gelir elde edilmesi ve ayrıca Kurumun başta reklam gelirlerinin artırılması olmak üzere normal gelirlerini artırmaya yönelik tedbirlerin zaman geçirilmeden alınmasının daha doğru bir yaklaşım olacağı,

— Elektrik satış hasılatından TRT Kurumuna % 7'lik pay verilmesinin bir nevi vergi olduğu, bunun da finansman ve bütçe yönetiminde çok temel bir prensip olan adem-i tahsis prensibine aykırılık teşkil ettiği,

— KDV hariç elektrik enerjisi satış tutarının gayrisafi hasılatı üzerinden alınacak % 7'lik payın, uzun vadede yüzlerce trilyonluk kaynağın TRT Kurumuna aktarılması demek olduğu, bu yükümlükte bir kaynağın rasyonel bir şekilde kullanılmasının mümkün olamayacağı, TRT'yi Türkiye'nin en büyük KİT'i durumuna getireceği, Türkiye'nin genel ekonomik politikasına aykırı olan bu durumun düzeltilmesinde yarar olduğu,

— TRT Kurumunun gelirlerinin diğer kurum ve kuruluşların gelirlerinden kesilecek pay ile artırılması yerine, Genel Bütçeden kaynak ayrılması suretiyle artırılmasının yerinde olacağı,

— TRT Kurumuna reklam gelirlerini artırabilmesi için daha fazla özerklik verilmesi gerektiği, böylece Kurumun izlenebilirlik oranını artırmaya dönük, halkın beğenisine hitap edebilen programların yapılmasının sağlanabileceği,

şeklindeki görüş ve eleştirileri müteakip Hükümet adına yapılan tamamlayıcı açıklamalarda;

— Söz konusu Tasarı ile Anayasa Mahkemesinin iptali sonucu ortaya çıkan hukuki boşluğun giderilmesinin amaçlandığı,

— Anayasa gereği TRT Kurumunun vazgeçilmez bir kamu hizmeti yerine getirdiği, dolayısıyla bu hizmeti daha etkin ve verimli bir şekilde yerine getirebilmesi için gerekli tedbirlerin zaman geçirilmeden alınmasının gerektiği,

— Radyo-Televizyon vericilerinin TRT Kurumuna devredilmesinin, özelleştirme kapsamında bulunan Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin değerini artıracığı,

— Radyo-Televizyon vericilerinin TRT Kurumuna devredilmesinin mali yükünün olduğu, 20 Trilyon civarında olması beklenen bu yükün her yıl katlanarak artacağı, dolayısıyla Kurumun yeni ek kaynaklara ihtiyaç duyduğu,

— Yaklaşık 3 yıldır Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TRT Kurumları arasında gerçekleştirilemeyen araç, gereç ve personel devrinin bir an önce yapılması gerektiği, zira belirsizlik nedeniyle kamu hizmetinin verimli ve etkin bir şekilde yerine getirilemediği,

— TRT'nin başta Avrasya ve Avrupa olmak üzere, uluslararası yayınlarının bulunduğu, bu hizmetlerin etkin ve verimli bir şekilde yürütülmesi için büyük miktarda yatırım gerektiği, dolayısıyla Kurumun ek kaynağa ihtiyaç duyduğu, Devletimizin mevcut Bütçe imkanları ile bu ihtiyaçların giderilmesinin mümkün olmadığı, bu nedenle devamlılık arzeden kaynaklara ihtiyaç duyulduğu,

— Özellikle Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgemizde 25 ilde TRT yayınlarının sağlıklı olarak izlenemediği, bu nedenle Ülkemizin ulusal güvenliği açısından yeni yatırımların yapılmasının bir zaruret olduğu, TRT Kurumunun bütçe imkanlarıyla bu yatırımların yapılmasının mümkün olmadığı,

— TRT yayınlarının ülke genelinde izlenebilirliğinin ve kalitesinin artırılmasının yanında, halkın ilgisini çekebilecek programların yapılmasını sağlayacak bir anlayışın oluşturulmaya çalışıldığı,

ifade edilmiştir.

Yapılan bu görüşmelerden sonra, tasarı ve gerekçesi Komisyonumuzca benimsenerek Alt Komisyon Metni esas alınmak suretiyle maddelerinin görüşülmesine geçilmiştir.

Metnin;

— 1 inci maddesi; 1 inci fıkrasında “Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bedelsiz olarak devredilir.” ibaresinin, devir işleminin daha sağlıklı bir şekilde gerçekleştirilmesi için “31.12.1999 tarihine kadar, net aktif değeri (Katma Değer Vergisi dahil) Hazine tarafından karşılanmak üzere Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilir.” şeklinde düzenlenmesi, 3 üncü fıkrasının, Anayasa Komisyonu görüşü de dikkate alınarak, son cümlesi hariç olmak üzere bir defaya mahsus olmak üzere uygulanacak hükümleri kapsadığından kanunların yapılmasında uygulanacak esas ve usuller çerçevesinde 1 inci madde metninden çıkarılarak geçici bir madde olarak düzenlenmesi, son fıkrasının; devredilecek birimlerde görevli personelin mevcut kadro pozisyonları ile birlikte ayrıca bir intibak işlemine ihtiyaç duyulmaması ve TRT'nin mevcut ücret sisteminin devredilen personele uygulanmasının sağlanması ve özel güvenlik teşkilatı oluşturulmasına imkân vermek amacıyla; “Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan Posta Telgraf ve Telefon İşletmesine bir protokol ile devredilen personel de dahil olmak üzere 23.6.1999 tarihi itibarıyla devir konusu hizmetlerde ekli listede yer alan kadro ve pozisyonlarda görevli olanlar (askerlik hizmetini yapmakta olanlar dahil) kadro ve pozisyonları ile birlikte Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilir. Koruma ve Güvenlik Görevlisi pozisyonlarında görev yapmakta olanlar 2495 Sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre istihdam edilmeye devam olunur.” şeklinde yeniden düzenlenmesi ve devredilecek personele ilişkin kadroları kapsayan ekli listenin de benimsenmesi suretiyle,

— Çerçeve 3 üncü maddesi ile yeniden düzenlenen Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 48 inci maddesinin; mevcut mevzuat ile dublikasyona sebebiyet verebileceği, bu nedenle aynı mahiyette yeni bir düzenleme yapılmasına gerek olmadığı şeklindeki Alt Komisyonun kabul ettiği gerekçe doğrultusunda metinden çıkarılması ve madde numaralarının buna göre teselsül ettirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 4 üncü maddesiyle yeniden düzenlenen Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 59 uncu maddesinin 2 nci fıkrasının; devir alınan tesislerde kurulu bulunan özel güvenlik birimlerinin görevlerine devamının sağlanabilmesi için yeniden düzenlenmesi ve metinden çıkarılan madde nedeniyle çerçeve madde numarasının 3 olarak değiştirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 5 inci maddesiyle yeniden düzenlenen 4.12.1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) bendi; Kurumun ihtiyaçlarının rasyonel çerçevede değerlendirilmesini temin etmek ve uygulamada mükerrer vergilendirmeye meydan vermemek amacıyla nihai tüketiciye satılan enerjiden elde edilen gayrisafi satış hasılatının (Katma Değer Vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 3.5 oranı tutarındaki payın Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirilmesini sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmesi, (d) bendinin ise (a) ve (c) bentlerinde belirtilen oranları yüzde yüze kadar artırmaya veya eksiltmeye Bakanlar Kuruluna yetki verilmesini temin etmek için yeniden düzenlenmesi ve çerçeve madde numarasının 4 olarak değiştirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 6 ncı maddesiyle yeniden düzenlenen Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun değişik 5 inci maddesinin (c) bendinin; teknik açıdan maksadı daha iyi ifade edebilmek amacıyla redaksiyona tabi tutulması ve çerçeve madde numarasının 5 olarak değiştirilmesi suretiyle,

— Çerçeve 8 inci maddesiyle yeniden düzenlenen Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendinin; anılan Fonun gelirlerinde azalmayı önlemek amacıyla “% 10” oranının “% 15’e” yükseltilmesi ve çerçeve madde numarasının 7 olarak değiştirilmesi suretiyle,

— Geçici 1 inci maddesi; 1 inci maddenin 1 inci fıkrasında yapılan değişiklik doğrultusunda redaksiyona tabi tutulması suretiyle,

— Geçici 2 ncı maddesi, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. arasındaki mevcut borç ve alacakların karşılıklı olarak silinmesine ilişkin esas ve usullerin düzenlenmesini içeren hükmün yeni bir fıkra olarak ilave edilmesi suretiyle,

— 1 inci maddesinin 3 üncü fıkrasından çıkarılan hükümlerle birlikte Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından TRT Kurumuna aktarılacak maddi duran varlıkların muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usulleri içeren bir düzenlemenin metne yeni geçici 3 üncü madde olarak ilave edilmesi suretiyle,

— 2 ncı maddesi aynen, çerçeve 7 ncı maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin 9 ve 10 uncu maddeleri ise sırasıyla 6, 8 ve 9 olarak aynen,

kabul edilmiştir.

Raporumuz Genel Kurula sunulmak üzere Yüksek Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan <i>Metin Şahin</i> Antalya Kâtip <i>Cafer Tuğfan Yazıcıoğlu</i> Bartın	Başkanvekili <i>Melunet Hanifi Tiryaki</i> Gaziantep Üye <i>Sait Açıba</i> Afyon (Muhalefet Şerhi)	Sözcü <i>Nihat Gökbulut</i> Kırıkkale Üye <i>Abdülkadir Akean</i> Afyon
Üye <i>Gaffar Yakın</i> Afyon	Üye <i>Ali Uzumrurmak</i> Aydın	Üye <i>Zeki Ergezen</i> Bitlis (Muhalefet Şerhi Eklidir)
Üye <i>M. Altan Karapaşaoğlu</i> Bursa (Muhalefet Şerhimiz Ekli)	Üye <i>Recep Önal</i> Bursa	Üye <i>Oğuz Tezmen</i> Bursa (Muhalefet Şerhim Ekli)
Üye <i>Süleyman Coşkunier</i> Burdur	Üye <i>Hakkı Duran</i> Çankırı	Üye <i>Mücahit Himoğlu</i> Erzurum
Üye <i>Ramazan Gül</i> Isparta (Muhalefet Şerhimiz Var)	Üye <i>Ali Er</i> İçel	Üye <i>Celal Adan</i> İstanbul (Muhalefet Şerhimiz Eklidir)

Üye <i>Aydın Ayaydın</i> İstanbul	Üye <i>Ali Coşkun</i> İstanbul (Muhalefet Şerhi Eklidir)	Üye <i>Nesrin Nas</i> İstanbul
Üye <i>Masum Türker</i> İstanbul	Üye <i>İlhami Yılmaz</i> Karabük	Üye <i>Zeki Ünal</i> Karaman (Muhalefet Şerhi Eklidir)
Üye <i>Ali Gebeş</i> Konya	Üye <i>Mehmet Ali Yavuz</i> Konya (Muhalefet Şerhimiz Eklidir)	Üye <i>Ahmet Derin</i> Kütahya (Muhalefet Şerhimiz Ektedir)
Üye <i>Süleyman Çelebi</i> Mardin	Üye <i>Cevat Ayhan</i> Sakarya (Muhalefet Şerhim Eklidir)	Üye <i>Tarık Cengiz</i> Samsun
Üye <i>Kemal Kabataş</i> Samsun (Muhalefet Şerhi Eklidir)	Üye <i>Litfi Ceylan</i> Tokat	Üye <i>Hasan Özgöbek</i> Uşak

MUHALEFET ŞERHİ

Radyo ve Televizyon verici tesislerinin Telekom'dan alınıp, TRT'ye devredilmesine karşıyız. Bu teşebbüs gelişen özel yayıncılık için rekabeti bozucu neticeler doğurur.

3517 sayılı Kanun, 1989 yılında Radyo ve Televizyon Yayınlarının ancak Devlet eliyle yapılabileceği Anayasa amir hükmünün bulunduğu dönemde çıkarılmıştır. Bu Kanunla TRT'nin elinde bulunan Radyo ve Televizyon Verici ve Yansıtıcı tesislerinin ve burada çalışan personelin PTT'ye devredilmesi sağlanmıştır. Bundan maksat benzer tesislerin PTT'de de bulunması sebebiyle iki kamu kuruluşunun mükerrer yatırım yapmasını, yan yana iki tesisin, iki ayrı kuruluş tarafından işletilmesi yerine bir kuruluş tarafından işletilerek personel, enerji, ulaşım vb. konularda tasarrufa gidilerek verimli bir çalışma düzeyinin kurulmasıdır.

O günden bu yana Anayasa değişmiş, Radyo ve Televizyon Kanununda rekabet tekeli çözülmüş ve dolayısıyla Türk Telekom sadece TRT'ye değil diğer radyo ve televizyonlara da hizmet vermesi imkânı getirilerek, bu saha serbest rekabete açılmıştır.

Şimdi bu verici ve yansıtıcıların tekrar TRT'ye devri, bir çok konuda mükerrer yatırım ve masraflara, israfa yol açacağından, tesislerin devri uygun değildir.

Anayasa Mahkemesi sadece personelle ilgili bölümleri iptal etmiştir. Bu konuda yeniden bir düzenleme yapılmasına itirazımız yoktur.

Diğer taraftan TRT'nin gelirinin artırılması için elektrikten alınan % 3.5 payın Bakanlar Kurulu Kararı ile % 100 artırılma yetkisinin verilmesi isabetli değildir. Bu elektrik kullanan sektörlerde maliyetlerin artması neticesini doğurur. Gerekçede de belirtildiği gibi açıkların bütçeden karşılanması hükmü bulunmamasına rağmen bütçeye para konulmaması, başka bir sektörde seyyanen tabiri caiz ise % 7'lik bir salma vergiyi gerektirmez. Mevcut duruma göre aktif enerji bedeli üzerinden % 3.5 bir pay TRT'ye ödenmektedir. Bu Tasarı ile KDV hariç belediye payı, enerji payı ve diğer

bilumun ödemelerden sonraki brüt (gayrisafi) hâsılat üzerinden pay verilmesi öngörülmektedir. Bu suretle TEDAŞ, TEAŞ'ın müessese ve diğer bağlı kuruluşları ile özelleştirilen diğer dağıtım şirketlerinde ve ÇEAŞ, Kepez, Kayseri ve bölgesel elektrik üreticileri yanında otoprodüktörlerinin dışarıya sattığı elektrikten pay alınacaktır.

Türkiye'de yılda elektrik tüketiminin % 11-% 13 arasında arttığı bilinmektedir. Önümüzdeki yıllarda bu nispet daha da artacaktır. Yani, reel anlamda TRT'nin geliri 7 yıl içinde yüzde yüzün üstünde artacaktır.

1999 değerleri ile TRT'ye elektrik satışından verilecek pay 200 Trilyon mertebesinde olacaktır. Bu ise, birçok yatırımcı kuruluşun, mesela Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün bütçesinin üstünde olacaktır.

TRT'nin yedi kanalla çalışması lüzumsuz ve israf kaynağıdır. Dünya çapında 24 saat yayın yapan BBC 2 kanalla çalışmaktadır. TRT de küçülmeli, tasarrufa gitmelidir. Özelleştirme ve küçülme ile tasarrufa yöneldiğimiz bir dönemde TRT'yi büyütmek ana politikalara ve Türkiye şartlarına uygun değildir.

Diğer taraftan, otoprodüktörler kendi kullandığı elektriğe % 7 pay ödemeyecekleri için haksız rekabet ortaya çıkacak, bir çok kimse bu sebeple kendi elektriğini üretmeye çalışarak, verimsiz işletmelerin ortaya çıkmasına sebep olacağı gibi doğalgaz almak için büyük talepler olacak ve adil olmayan uygulamalara sebebiyet verilecektir.

Türkiye'de herkes TRT'yi seyretmiyor. Ancak; elektriği zengin, fakir herkes kullandığına göre bir nevi salma vergi gibi, bu payın sanayi, ticaret kesimi ve vatandaş tarafından ödenmesinin mantığı ve haklılığı yoktur.

Bu elektrik üreticilerine % 3,5 ilave zam demektir. Enerjinin daha ucuz verilerek üretimde rekabet gücünün artırılması icap ederken ve devlet bunun için teşvikler verirken bu Tasarı ile bunun tam aksini yapmanın izahı bulunmamaktadır. İhraç mallarımız maliyet fiyatları sebebiyle dünya pazarlarında rekabet edememekte ve ihracatımız gerilemektedir. Enerji maliyetlerini artıran bir karar ihracata zararlı olur. Bu husus ticaret ve sanayi odaları ve ihracatçı birlikleri tarafından ısrarla ikaz edilmektedir.

TRT'nin çeşitli yayınları sebebiyle yeni yatırımlar ve giderleri bütçeden karşılanarak TRT'nin maddi sıkıntısı giderilebilir. Mesela, Meclis TV'nin masrafları TBMM bütçesinden, TRT-INT ve TRT Avrasya Türkiye Tanıtma Fonundan, GAP ve Açıköğretim yayınları ise ilgili kuruluşların bütçelerine konacak ödeneklerle karşılanabilir. Bu suretle TRT'nin maddi sıkıntısı halledildiği gibi elektriğe de yapılacak zam önlenmiş olur. Her kuruluşta gerçek giderlerini öğrenmiş olur.

Diğer bir hususta elektrik şirketleri, resmi dairelerden, belediyelerden ve sulama kooperatiflerinden paralarını zamanında tahsil edememektedirler. Ancak bu Tasarıya göre tahsil etmeseler de TRT'ye pay ödeme mecburiyetindedirler. Bu da bu kurumlara yapılan bir haksızlıktır.

Tasarı reklam gelirlerinden Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfına ayrılan payı da kaldırmakta ve dolayısıyla bu vakfın geliri azalmaktadır.

Vericiler TRT'ye devredilse de TELEKOM yurt çapında yaygın teşkilatın haberleşme için geliştirmeye mecburdur. Bina, yol, enerji nakil hatları, elektrik teçhizat, jeneratör ve benzeri alt yapıya sahip olmaya devam edecektir. TRT ile mükerrer yatırımlar olacaktır. Gelişmiş ülkelerde yeni dijital teknolojiler sayesinde bir kanaldan aynı anda 4 ayrı televizyonun görüntüleri nakledilebilmektedir.

Verici kanallarının TRT'nin intisarına verilmesi, tesislerin rakip olan özel TV kanalları tarafından kullanılmasını önleyecektir.

Kanun Tasarısının hazırlanışında DPT'nin ve RTÜK'nun görüşü alınmamıştır. RTÜK Türkiye genelinde Radyo ve Televizyon yayınlarının düzenlenmesinden sorumlu bir kuruluş olduğuna göre vericilerle ilgili yeni düzenleme için mutlaka görüşlerinin alınması gerekirdi.

Tasarının komisyonlarda olgunlaştırılmasına, ilgili taraflarla müzakere edilmesine imkân bırakılmamıştır. Aynı gün (30.6.1999) Çarşamba sabah Anayasa Komisyonunda müzakere edilen tasarı-
nın raporu Komisyonumuz toplantı halinde iken Saat : 16.05'te gelmiştir. İlgili kurumlardan ge-
len bilgi notları da aynı saatte üyelere dağıtılmıştır. Tetkik ve incelemeye imkân verilmemiştir. Ta-
sarın sebebi anlaşılabilen bir telaş ve acele ile Komisyondan geçirilmiştir.

Cevat Ayhan
Sakarya

M. Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Sait Ağba
Afyon

Zeki Ergezen
Bitlis

Ali Coşkun
İstanbul

Zeki Ünal
Karaman

Ahmet Derin
Kütahya

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo ve Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne devredilmesi hakkındaki kanun tasarısının 5 inci maddesi ile, elektrik dağıtım kurulu-
şlarına, gayrisafi satış hâsılatı üzerinden % 7 tutarındaki payı TRT Kurumuna ödemek yüküm-
lülüğü getirilmektedir.

Gayrisafi satış hâsılatı üzerinden dağıtım kuruluşları tarafından TRT'ye ödenecek % 7'lik pay, kuruluşlar tarafından otomatikman tarife artışı yoluyla elektrik tüketicilerine yansıtılacaktır. Pay adı altında elektrik satışlarından alınan tutar, tanımı ve yapısı gereği elektrik tüketim vergisine dönüşmektedir. Elektrik tüketen tüm kişi ve kurumlara fiyat artışı suretiyle yansıtılacak bu tutarlar-
la TRT'nin ne kadarlık bir kaynak temin edeceği konusunda da ciddi bir çalışma yapılmamıştır.

Elektrik tüketimi üzerinden pay adı altında vergi alınması ve bu verginin TRT'ye aktarılması, finansman ve bütçe yönetiminde çok temel bir prensip olan ademi tahsis prensibine de aykırıdır. Üstelik TRT'ye verilen görev nedeniyle ortaya çıkan kaynak ihtiyacı ile % 7'lik payla sağlanacak gelir arasında da nasıl bir ilişki kurulacağı belli değildir.

Zor durumda olan sanayiciye, küçük işletmelere, çiftçiye, her seviyeden tüketicieye artarak yansıyacak % 7'lik zam, haklı, doğru ve makul değildir. Bugünkü ekonomik konjonktüre de uygun değildir.

% 7'lik pay, KDV hariç gayrisafi hâsılat üzerinden alınacaktır. Elektrik satış fiyatları üzerinden çeşitli adlarla alınmakta olan çeşitli fonları da içerecek şekilde hesaplanacaktır. Bunun anlamı, % 7'lik pay o zammın fiilen yükselmesidir. Bu düzenleme de teknik olarak yanlıştır.

Alınacak % 7'lik payların tutarı ve TRT'ye gelir olarak katkısı yüzlerce trilyon olarak ortaya çıkabilecektir. TRT elde edeceği bu büyüklükte kaynakla rasyonel olmayan harcamalara yönelecek, Türkiye'nin en büyük KİT'i olacaktır. Bu Türkiye'nin genel ekonomik politikaları ile uyumlu değildir, yanlıştır.

Muhalefet şerhimizdir. Arz ederiz.

Kemal Kabataş
Samsun

M. Ali Yavuz
Konya

Oğuz Tezmen
Bursa

Ramazan Gül
Isparta

ALT KOMİSYON RAPORU

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANLIĞINA

20 nci Yasama Döneminde, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına sunulan ve 18.12.1997 tarihinde esas Komisyon olarak Komisyonumuza havale edilen "Radyo ve Televizyon Verici Tesislerinin Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne Devredilmesi ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" Komisyonumuzca yapılan çalışmalar sonucunda Genel Kurul Gündeminde Sıra Sayısı 688 olarak yer almıştır. Ancak, 18 Nisan 1999 tarihinde yapılan milletvekili erken genel seçimleri nedeniyle sözkonusu Tasarı ıçtızlık gereğince ıhtikimstüz sayılmıştır. Seçimlerden sonra kurulan 57 nci Hükümet, Tasarının ıçtızıldığını 77 nci maddesi hükümüne göre yenilenmesini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığından istemiştir. Hükümetin yenileme istemi üzerine, Başkanlık 26.6.1999 tarihinde Tasarayı Komisyonumuza havale etmiş ve Komisyonumuzun 27.6.1999 tarihinde yaptığı toplantıda konunun daha ayrıntılı bir şekilde incelenbilmesini teminen bir Alt Komisyon kurulması kararlaştırılmıştır.

Alt Komisyon, 28.6.1999 tarihinde Maliye Bakanlığı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Fonu Genel Sekreterliği, TRT Kurumu Genel Müdürlüğü, Türk Telekomünikasyon A.Ş. Genel Müdürlüğü ve Türkiye Elektrik Üretim - İletim A.Ş. Genel Müdürlüğü ile Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü temsilcilerinin katılımlarıyla yapmış olduğu toplantıda, 20 nci Dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülerek kabul edilen Tasarı metnini de dikkate almak suretiyle titiz ve kapsamlı bir çalışma yapmıştır.

Bu çalışmalar sonucunda, Tasarının;

- 1 inci maddesi; Tasarının Komisyona sevk tarihi dikkate alınarak, sipariş verilerek taahhüde bağlanmış malları ve personeli kapsayacak bir hüküm ile bazı teknik ve hukukî hususları kapsayacak düzenlemeler yapılarak,

- 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (a) bendini yeniden düzenleyen çerçeve 2 nci maddesi; 1 inci maddede yapılan değişiklik doğrultusunda maksadı daha iyi ifade edebilmek için yeniden düzenlenerek,

- Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 48 inci maddesinin ikinci fıkrası ile aynı maddenin, 6.5.1986 tarihli ve 3283 sayılı Bazı Kanunlarla Tanınmış olan Gümrük Muafiyetlerinin Kaldırılması Hakkında Kanun Uyarınca yürürlükten kaldırılan birinci fıkrasının kapsamını genişleterek yeniden düzenleyen çerçeve 3 üncü maddesi; 3283 sayılı Kanunun 2 nci maddesinde gümrük vergisi ile ithal edilen diğer vergi, resim ve harçlardan muafiyet tanımaya Bakanlar Kurulunu yetkili kıldığı, bu nedenle aynı mahiyette yeni-bir düzenleme yapılmasına gerek olmadığı şeklindeki gerekçe doğrultusunda metinden çıkarılarak,

- 4 üncü maddesi; Türk Telekom A.Ş.'den gelecek olan güvenlik görevlilerinin mağduriyetinin önlenmesi amacıyla metne bir hüküm eklenerek,

- 5 inci maddesi; 20 nci Dönemde Plan ve Bütçe Komisyonunda kabul edilen metinde olduğu gibi kabul edilmekle birlikte, özellikle elektrik satış hasılatından kesilecek pay konusunun Komisyonda ele alınarak olgunluğa kavuşturulması, 6 nci maddesinin 5 inci madde ile birlikte mütalâa edilmesi nedeniyle bu maddenin de Komisyonda yapılacak değişikliklere göre düzenlenmesinin daha doğru bir yaklaşım olacağı ifade edilerek,

- 7 nci maddesi; Türk Telekomünikasyon payının Tasarıdan çıkarılması nedeniyle yeniden düzenlenerek,

– Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendinin yürürlükten kaldırılmasını öngören çerçeve 8 inci maddesi; anılan Fon'a RTÜK'ün reklam gelirleri hâsılatından % 10'luk pay aktarılmasını temin edecek şekilde yeniden düzenlenerek,

– Geçici 1 inci maddesi; 1 inci maddede yapılan değişiklik doğrultusunda yeniden düzenlenerek,

– Geçici 2 nci maddesi ile yürürlük ve yürütmeye ilişkin maddeleri aynen, kabul edilmiştir.

Raporumuz, Plan ve Bütçe Komisyonuna saygı ile arz olunur.

Başkan
Necdet Tekin
Kırklareli

Üye
Altan Karapaşaoğlu
Bursa

Üye
Oğuz Tezmen
Bursa

Üye
Nesrin Nas
İstanbul

Üye
Ali Gebeş
Konya

ALT KOMİSYON METNİ

RADYO VE TELEVİZYON VERİCİ TESİSLERİNİN TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE DEVREDİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE – 1. – 3517 sayılı "Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun" Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı kararıyla iptal edilmiş bulunan hükümleri uyarınca, T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu uplinkleri ile Türksat ve diğer uydu sistemlerine ait transponderler ve karasal program linkleri hariç), bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketinin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş veya 23.6.1999 tarihine kadar siparişi verilerek taahhüde bağlanmış bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz mallar bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren üç ay içerisinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bedelsiz olarak devredilir. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilecek kamu konutlarındaki Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi personelinin ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine ait kamu konutlarındaki radyo ve televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personelin bu konutlarda oturma süreleri ve şartları Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun birlikte yapacakları bir protokolle belirlenir.

Bu Kanuna göre yapılacak devir işleminden sonra Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından müştereken kullanıma devam edilecek tesislerin kullanımı ve işletilmesi esasları bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren üç ay içinde Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu arasında yapılacak bir protokolle belirlenir.

Birinci fıkrada devredilecekleri belirtilen istasyon, tesis ve hizmetlerle ilgili olarak Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından yapılmış sözleşmeler, kredi anlaşmaları, devam eden yatırım projeleri, leh ve aleyhe açılmış ve açılacak olan davalar ve icra takipleri bütün hak, borç, alacak ve yetkileri ile birlikte Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna geçer. Devredilen istasyonlar için Telsiz Genel Müdürlüğüince Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine verilmiş olan frekans tahsis ve tescilleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal eder.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne bir protokol ile devredilen personel ile 23.6.1999 tarihi itibarıyla devir konusu hizmetlerde istihdam edilen personel (askerlik hizmetini yapmakta olanlar dahil) Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devir tarihi itibarıyla kadro ve pozisyonları ile birlikte devredilir. İntikal eden personel Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda durumlarına uygun görev unvanlarına intibak ettirilir. Sözleşmeli statüye geçmek isteyenler, intibak ettirildikleri unvanların yer aldığı kadro karşılığı sözleşmeli personel ücret cetvellerinde belirtilen ücretleri alırlar.

MADDE 2. – 11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (a) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“a) Radyo ve Televizyon yayımları yapmak ve bu amaçla radyo ve televizyon verici istasyonları, program iletim sistemleri ve stüdyo tesisleri kurmak, geliştirmek, radyo ve televizyon yayımları alanında ek gelir temin edecek düzenlemeler yapmak.”

MADDE 3. – Tasarının 3 üncü maddesi metinden çıkarılmıştır.

MADDE 4. – Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 59 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun verici ve stüdyolar ile program iletim sistemleri gibi yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ve korunması İçişleri Bakanlığının sorumluluğu altındadır. Ancak, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu gerektiğinde 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun çerçevesinde eleman istihdam edebilir.”

MADDE 5. – 4.12.1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler gayri safi satış hâsılatının (Katma Değer Vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 7 oranı tutarındaki payı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler.”

“d) (a) ve (c) bentlerinde belirtilen oranları yüzde elli oranında artırmaya veya eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 6. – Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun değişik 5 inci maddesinin (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerce, bu Kanunun 4 üncü maddesinin c) bendine göre hesaplanacak pay, en geç tahakkuk takip eden ayın 25 inde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk cetvelleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretim ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin bilançoları kesinleştiğinde, o yıla ait ödemeler ile bilançoya göre ortaya çıkacak farklar müteakip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen gün için, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 sayılı Amme ve Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

“d) Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli kurumca tespit edilir.”

MADDE 7. – Türkiye Radyo-Televizyon Getirileri Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, bandrole tâbi cihazları, satın alan, devralan, toptan veya perakende satışını yapan firmalar ile bu cihazları kullananların kontrol ve denetimleri kurumun görevlendireceği denetim elemanlarıca yapılır ve tespit edilen bandrolsüz her bir cihaz için Kurumca bu Kanunun 6 ncı maddesindeki hükümler uygulanır. İmalatçı, ithalatçı ve ihracatçıların, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin denetimleri, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen inceleme yetkililer tarafından yapılır ve sonuçları Kuruma bildirilir.”

MADDE 8. – 29.5.1986 tarihli 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“f) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu reklam gelirleri hâsılatından aktarılacak % 10'luk miktardan,”

GEÇİCİ MADDE 1. – Bu Kanunda öngörülen devir, bir protokolle Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç ay içinde yapılır. Bu Kanunda öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek protokol ve kâğıtlar her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan istisnadır.

GEÇİCİ MADDE 2. – Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasında 12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında 3517 sayılı Kanunun uygulanmasından doğan mevcut borç ve alacaklar karşılıklı olarak silinmiştir.

MADDE 9. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

RADYO VE TELEVİZYON VERİCİ TESİSLERİNİN TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE DEVREDİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1. — 3517 sayılı “Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun” hükümleri uyarınca T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketinin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu up-linkler hariç) program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz mallar bu Kanunun yürürlük tarihinden itibaren altı ay içerisinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna bedelsiz olarak devredilir. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilecek kamu konutlarındaki Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi personelinin ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine ait kamu konutlarındaki radyo ve televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personelin bu konularda oturma süreleri ve şartları Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun birlikte yapacakları bir protokolle belirlenir.

Bu Kanuna göre yapılacak devir işleminden sonra Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından, müştereken kullanımına devam edilecek tesislerin kullanımı ve işletilmesi esasları bu Kanunun yayımı tarihinden itibaren altı ay içinde Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu arasında yapılacak bir protokolle belirlenir.

Birinci fıkrada devredilecekleri belirtilen istasyon, tesis ve hizmetlerle ilgili olarak Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından yapılmış sözleşmeler, kredi anlaşmaları, devam eden yatırım projeleri, leh ve aleyhe açılmış ve açılacak olan davalar ile icra takipleri bütün hak, borç, alacak ve yetkileri ile birlikte Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna geçer. Devredilen istasyonlar için Telsiz Genel Müdürlüğüne Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine verilmiş olan frekans tahsis ve tescilleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal eder.

Radyo ve televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personel Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devir tarihi itibarıyla kadro ve pozisyonları ile birlikte devredilir. İntikal eden personel Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunda durumlarına uygun görev unvanlarına intibak ettirilir. Sözleşmeli statüye geçmek isteyenler, intibak ettirildikleri unvanların yer aldığı kadro karşılığı sözleşmeli personel ücret cetvellerinde belirtilen ücretleri alırlar.

MADDE 2. — 11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (a) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmiştir.

“a) Radyo ve Televizyon yayınları yapmak, radyo ve televizyon verici istasyonları, şehirlarası, radyolinkler hariç program iletim sistemleri ve stüdyo tesisleri kurmak, geliştirmek ve bunları ek gelir temin edecek şekilde çeşitli yollarla değerlendirmek.”

MADDE 3. – Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 48 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Madde 48. – Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun ihtiyacı için yurt dışından getirilecek radyo ve televizyon vericileri, program iletim sistemleri, stüdyo cihazları, her türlü bilgisayar donanımı ve yazılımı, biletimle işletme, program ve yayın malzemesi, boş ve dolu olarak film, video band, kompakt disk (CD, DAT v.b.), plak, teyp bandı, bunların aksam, teferruat ve yedek parçaları damga vergisi dahil her türlü vergi (Katma Değer Vergisi hariç), resim, harç ve fonlardan, belediye hisselerinden; Kurum gelirleri Kurumlar Vergisinden; Kurumun iktisap ettiği ve edeceği taşınmazlar emlak vergisi, tapu ve kamulaştırma harçlarından; Kurum yayınları için yapılan ve yapılacak kanal ve frekans bandı tahsis ve tescilleri ile yayın izin ve lisansları (kablo-TV dahil) her türlü ücretten muafır.”

MADDE 4. – Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 59 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun verici ve stüdyolar gibi yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ve korunması İçişleri Bakanlığının sorumluluğu altındadır.”

MADDE 5. – 4.12.1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye (e) bendi eklenmiştir.

“c) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler gayri safi satış hâsılatının (Katma Değer Vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 7 oranı tutarındaki payı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler.”

“d) Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu hizmetleri yapmaya kanunla yetki verilen kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından tesis, devir ve nakil ücretleri hariç, tahakkuka bağlanmış kablolu radyo ve televizyon aboné ücretleri ile telefon, teleks, faksimile ve data ücretlerine ilave edilecek %5 oranı tutarındaki bir meblağı telekomünikasyon payı adı altında Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler.”

“e) (a), (c) ve (d) bendlerinde belirtilen oranları iki katına kadar artırmaya Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 6. – Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun değişik 5 inci maddesinin (c) ve (d) bendleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddede (e) bendi eklenmiştir.

“c) Türkiye-Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerce, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendine göre hesaplanacak pay, en geç tahakkuku takip eden ayın 14 ünde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk cetvelleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretim ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin bilançoları kesinleştiğinde, o yıla ait ödemeler ile bilançoaya göre ortaya çıkacak farklar mltitekip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen gün için; Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen gecikme zammı oranında, gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerince veya İcra ve İflas Kanunu hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

“d) Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu hizmetleri yapmaya kanunla yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler tarafından bu Kanunun 4 üncü maddesinin (d) bendine göre hesaplanacak telekomünikasyon payının tahsilatından Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu hizmetleri yapmaya kanunla yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler sorumludur.

Bu Kanunun 4 üncü maddesinin (d) bendine göre hesaplanacak telekomünikasyon payı en geç tahakkuku takip eden ayın 14 ünde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk edveleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Yukarıda sayılan kurum, kuruluş ve işletmelerin bilançoları kesinleştiğinde o yıla ait ödemeler ile bilançoya göre ortaya çıkacak farklar müteakip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen gün için; Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı, 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümlerince veya İcra ve İflas Kanunu hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

“e) Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli Kurumca tespit edilir.”

MADDE 7. — Türkiye Radyo-Televizyon Gelirleri Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak; bandrole tâbi cihazları, satın alan, devralan, toptan veya perakende satışı yapan firmalar ile bu cihazları kullananların kontrol ve denetimleri Kurumun görevlendireceği denetim elemanlarının yapılır ve tespit edilen kontrolsüz her bir cihaz için Kurumca bu Kanunun 6 ncı maddesindeki hükümler uygulanır. İmalatçı, ithalatçı ve ihracatçıların, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin, Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile bu Kurumun dışında kanunla bu hizmetleri yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin denetimleri, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen inceleme yetkililer tarafından yapılır ve sonuçları Kurumuna bildirilir.”

MADDE 8. — 29.5.1986 tarihli ve 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

GEÇİCİ MADDE 1. — Bu Kanunda öngörülen devir, bir protokolle, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde yapılır. Bu Kanunda öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek protokol ve kâğıtlar her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan istisnadır.

GEÇİCİ MADDE 2. — Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasında 3517 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Kanunun

yürürlüğe girdiği tarih arasında, 3517 sayılı Kanunun uygulanmasından doğan mevcut borç ve alacaklar karşılıklı olarak silinmiştir.

MADDE 9. – Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 10. – Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

A. Mesut Yılmaz

Başbakan

Dev. Bakanı ve Başb. Yard.

B. Ecevit

Devlet Bakanı V.

E. Aşık

Devlet Bakanı

Y. Seçkiner

Devlet Bakanı

Prof. Dr. H. S. Türk

Devlet Bakanı

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

Prof. Dr. Ş. Gürel

Devlet Bakanı

Dr. İ. Çelebi

Devlet Bakanı V.

R. Serdaroğlu

Devlet Bakanı

C. Kavak

Devlet Bakanı

R. K. Yücelen

Devlet Bakanı V.

İ. Gürdal

İçişleri Bakanı

M. Başesgioğlu

Maliye Bakanı

Z. Temizel

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Y. Topçu

Ulaştırma Bakanı

N. Menzîr

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı

Prof. Dr. N. Çağan

Enerji ve Tabii Kay. Bakanı V.

İ. Çelebi

Turizm Bakanı

İ. Gürdal

Millî Sav. Bak. ve Başb. Yard. V.

N. Menzîr

Devlet Bakanı

H. Özkan

Devlet Bakanı

İ. Saygın

Devlet Bakanı

Prof. Dr. S. Yıldırım

Devlet Bakanı V.

S. Yıldırım

Devlet Bakanı

Prof. Dr. A. Andıcan

Devlet Bakanı

M. Yılmaz

Devlet Bakanı

B. Kara

Devlet Bakanı

E. Aşık

Devlet Bakanı

H. Gemici

Adalet Bakanı

O. Sungurlu

Dışişleri Bakanı

İ. Cem

Millî Eğitim Bakanı

H. Ulugbay

Sağlık Bakanı

H. İ. Özsoy

Tarım ve Köy İşleri Bakanı V.

E. Taranoğlu

Sanayi ve Ticaret Bakanı

Y. Erez

Kültür Bakanı

İ. Talay

Orman Bakanı

E. Taranoğlu

Çevre Bakanı

Dr. İ. Aykut

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNUN KABUL ETTİĞİ METİN

RADYO VE TELEVİZYON VERİCİ TESİSLERİNİN TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜNE DEVREDİLMESİ VE BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

MADDE 1.- 3517 sayılı Radyo ve Televizyon Verici İstasyonlarının Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğü Tarafından Kurulması ve İşletilmesi ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Anayasa Mahkemesinin 18.5.1990 tarih ve E.1989/9, K.1990/8 sayılı kararıyla iptal edilmiş bulunan hükümleri uyarınca, T.C. Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne devredilen bütün radyo ve televizyon verici ve aktarıcı istasyonları, program linkleri, TV yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler (uydu uplinkleri ile Türksat ve diğer uydu sistemlerine ait transponderler ve karasal program linkleri hariç), bunlara ait taşınır ve taşınmaz mallar, her türlü teçhizat, yedekler, enerji nakil hatları, antenler, mefruşat, araç ve gereçler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş bulunan her türlü taşınır ve taşınmaz mallar ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketinin devir tarihinden sonra radyo ve televizyon için edindiği istasyonlar, münhasıran bu istasyonlar ile ilgili hizmetlere ait televizyon ve radyo yayınlarının uydudan alınmasında kullanılan sistemler, program linkleri, enerji nakil hatları, antenler, yeni kurulacak tesisler için edinilmiş veya 23.6.1999 tarihine kadar siparişi verilerek taahhüde bağlanmış bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taşınır ve taşınmaz mallar 31.12.1999 tarihine kadar, net aktif değeri (Katma Değer Vergisi dahil) Hazine tarafından karşılanmak üzere Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilir. Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna devredilecek kamu konutlarındaki Türk Telekomünikasyon A.Ş. personelinin ve Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine ait kamu konutlarındaki radyo ve televizyon hizmetlerinde görevli veya bu hizmetlerle ilgili personelin bu konularda oturma süreleri ve şartları Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun birlikte yapacakları bir protokolle belirlenir.

Bu Kanuna göre yapılacak devir işleminden sonra Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ve Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından müştereken kullanıma devam edilecek tesislerin kullanımı ve işletilmesi esasları 31.12.1999 tarihine kadar Türk Telekomünikasyon A.Ş. ile Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü arasında yapılacak bir protokolle belirlenir.

Devredilen istasyonlar için Telsiz Genel Müdürlüğünce Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketine verilmiş olan frekans tahsis ve tescilleri Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal eder.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumundan Posta, Telgraf ve Telefon İşletmesi Genel Müdürlüğüne bir protokol ile devredilen personel de dahil olmak üzere 23.6.1999 tarihi itibarıyla devir konusu hizmetlerde ekli listede yer alan kadro ve pozisyonlarda görevli olanlar (askerlik hizmetini yapmakta olanlar dahil) kadro ve pozisyonları ile birlikte Türkiye Radyo Televizyon Kurumuna devredilir. Koruma ve güvenlik görevlisi pozisyonlarında görev yapmakta olanlar 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre istihdam edilmeye devam olunur.

MADDE 2.- 11.11.1983 tarihli ve 2954 sayılı Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 9 uncu maddesinin Anayasa Mahkemesince iptal edilen (a) bendi aşağıdaki şekilde yeniden düzenmiştir.

"a) Radyo ve Televizyon yayınları yapmak ve bu amaçla radyo ve televizyon verici istasyonları, program iletim sistemleri ve stüdyo tesisleri kurmak, geliştirmek, radyo ve televizyon yayınları alanında ek gelir temin edecek düzenlemeler yapmak."

MADDE 3.- Türkiye Radyo ve Televizyon Kanununun 59 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Kurumun verici ve stüdyolar ile program iletim sistemleri gibi yayın ile ilgili bina ve tesislerinin güvenliği ve korunması İçişleri Bakanlığının sorumluluğu altındadır. Ancak, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu gerektiğinde 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun çerçevesinde özel güvenlik teşkilatı oluşturabilir.”

MADDE 4.- 4.12.1984 tarihli ve 3093 sayılı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 4 üncü maddesinin (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmeler nihai tüketicieye satılan enerjiden elde edilen gayri safi satış hasılatının (Katma Değer Vergisi hariç, tüm fon, vergi ve paylar dahil) % 3,5 oranı tutarındaki payı Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna intikal ettirirler.”

“d) (a) ve (c) bentlerinde belirtilen oranları yüzde yüzüne (% 100) kadar artırmaya veya eksiltmeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.”

MADDE 5.- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun değişik 5 inci maddesinin (c) ve (d) bentleri aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“c) Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerce, bu Kanunun 4 üncü maddesinin (c) bendine göre hesaplanacak pay, en geç tahsilatı takip eden ayın 25'inde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun göstereceği banka hesabına ödenir ve tahakkuk cetvelleri aynı süre içinde Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna gönderilir.

Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretim ve iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin üçer aylık dönem bilançoları kesinleştiğinde, o dönemin ödemeleri ile bilançoya göre ortaya çıkacak farklar mütacakip ayın sonuna kadar taraflarca mutabakatı yapılarak tasfiye edilir.

Ödemelerin geciktirilmesi halinde, her geçen ay ve kesri için, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile diğer kurum, kuruluş ve işletmelere 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunda öngörülen gecikme zammı oranında gecikme faizi uygulanır. Kurum alacağı 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu hükümlerince takip ve tahsil olunur.”

“d) Diğer gelirlerin takip ve tahsilat şekli kurumca tespit edilir.”

MADDE 6.- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Gelirleri Kanununun 10 uncu maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu Kanunun uygulanması ile ilgili olarak, bandrole tabi cihazları, satın alan, devralan, toptan veya perakende satışını yapan firmalar ile bu cihazları kullananların kontrol ve denetimleri kurumun görevlendireceği denetim elemanlarıca yapılır ve tespit edilen bandrolsüz her bir cihaz için Kurumca bu Kanunun 6 ncı maddesindeki hükümler uygulanır. İmalatçı, ithalatçı ve ihracatçıların, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ve Türkiye Elektrik Üretim-İletim A.Ş. ile bu kuruluşların dışında kanunla elektrik üretimi ile iletimi tesisleri kurmaya ve işletmeye, dağıtım ve ticaretini yapmaya yetkili kılınan diğer kurum, kuruluş ve işletmelerin denetimleri, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumunun talebi üzerine 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 135 inci maddesinde belirtilen inceleme yetkililer tarafından yapılır ve sonuçları Kuruma bildirilir.”

MADDE 7.- 29.5.1986 tarihli 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 4 üncü maddesinin (f) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"f) Radyo ve Televizyon Üst Kurulu reklam gelirleri hâsılatından aktarılacak % 15'lik miktardan,"

GEÇİCİ MADDE 1.- Bu Kanunda öngörülen devir, bir protokolle 31.12.1999 tarihine kadar yapılır. Bu Kanunda öngörülen bütün geçiş, devir, temlik ve intikal işlemleri ile bu işlemlerle ilgili olarak düzenlenecek protokol ve kâğıtlar her türlü vergi, resim, harç, ücret ve fonlardan istisnadır.

GEÇİCİ MADDE 2.- Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğü ile Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi arasında 12.1.1989 tarih ve 3517 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği tarih ile bu Kanunun yürürlüğe girdiği tarih arasında 3517 sayılı Kanunun uygulanmasından doğan mevcut borç ve alacaklar karşılıklı olarak silinmiştir.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. silinen alacak miktarını gider olarak yazar, Türkiye Radyo Televizyon Kurumu ise silinen aynı miktardaki borçları Hazinesin payı olarak Kurum sermayesine ekler.

GEÇİCİ MADDE 3.- Birinci maddede devredilecekleri belirtilen istasyon, tesis ve hizmetlerle ilgili olarak Türk Telekomünikasyon Anonim Şirketi tarafından yapılmış sözleşmeler, kredi anlaşmaları, devam eden yatırım projeleri, leh ve aleyhe açılmış ve açılacak olan davalar ve icra takipleri bütün hak, borç, alacak ve yetkileri ile birlikte Türkiye Radyo-Televizyon Kurumuna geçer.

Türk Telekomünikasyon A.Ş. tarafından Türkiye Radyo Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne devredilecek maddi duran varlıkların amortismanlar ve yeniden değerlendirme artış fonundan karşılanamayan bölümü Hazinece Türk Telekomünikasyon A.Ş.'ye ödenir.

Ayrıca, Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu Genel Müdürlüğüne bedelsiz olarak devir alınan aktif değerler aynı bedel üzerinden Hazine'nin payı olarak Kurum sermayesine eklenir.

MADDE 8.- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 9.- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONUNCA KABUL EDİLEN METNE EK LİSTE

TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ'NDEN, TÜRKİYE RADYO-TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE DEVREDİLEN KADROLAR

<u>UNVANI</u>	<u>DERECESİ</u>	<u>ADEDİ</u>
DAİRE BAŞKANI	1	1
DAİRE BAŞKAN YARDIMCISI	1	2
BÖLGE VERİCİLER MÜDÜRÜ	1	7
BÖLGE VERİCİLER MÜDÜR YRD.	1	1
MÜDÜR	1	26
MÜDÜR	3	8
MÜDÜR	5	1
ŞUBE MÜDÜRÜ	1	5
TOPLAM :		51

**TÜRK TELEKOMÜNİKASYON ANONİM ŞİRKETİ'NDEN, TÜRKİYE RADYO-
TELEVİZYON KURUMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ'NE DEVREDİLEN POZİSYONLAR**

<u>UNVANI</u>	<u>ADEDİ</u>
AMİR	14
ŞEF	47
MEMUR	114
AMBAR MEMURU	11
BİLGİSAYAR İŞLETMENİ	3
VEZNEDAR	7
ŞOFÖR	119
TEKNİSYEN YARDIMCISI	47
GRUP BAŞMÜHENDİSİ	3
BAŞMÜHENDİS	37
TEKNİK UZMAN	143
MÜHENDİS	43
MİMAR	1
BAŞTEKNİSYEN	110
TEKNİKER	105
TEKNİSYEN	294
HİZMETLİ	61
TELEKOM MUHAFIZI	401
KORUMA VE GÜVENLİK GÖR.	172
KORUMA VE GÜVENLİK GÖR.	50 (+)
BAHÇIVAN	1

TOPLAM : 1 783

GENEL TOPLAM 1 834

(+) 13.12.1998 tarihinde sınavları yapılmış ancak, güvenlik soruşturmaları henüz tamamlanmamış, 50 adet Koruma ve Güvenlik Görevlisi kadrosudur.